

Skaitymai

Nr. 14 (20)

Augsburgas, 1946 m.

balandžio mėn. 6 d.

II metal

Mažonis

JAUNOJI LIETUVA

(Tęsinys)

Sestoji giesmė

Palaimintas laikas, kada vieversys,
Į dangų iškilęs, visai apgarsys
Pavasario aušiantį rytą;
Kad vėjas, svetys tollimų kraštų,
Tirpdamas sniegą, papūvą iš pietų
Ir garbę prikels užmigdytą.

Palaimintas laikas! Ne kartą rytys
Dar ryškiais galvas žiedams

mulenkstys,

Bet saulė vis lipa į žiemčius,
Vis lipa ir šypso nudžiugus saulutė;
Nudžianga ir žmonės, į darbą sukrutę;
Pavasaris lenko pakiemius!

Pavasaris kitas nabašnikus gali
Prikelti, kad būtų užmirusį šalį
Iš amžino miego vadina!
Jo balsą ligirsta kapų pelėnai.
Pakyla galingi tada milžinai,
Ir ateičiai vieškelį mieno!

Palaimintas laikas! Nors priešyniai
tingūs,
Gyvatos pabėgę, begarbišis laimingas
Ramumo ir miego spanus, —
Bet veltui trukdytų gyvavimą jaunų;
Jis tvinkščiot kas kartą atkiliau
nepalauka
ir pamatus griauina senus.

Gražu, kai pavasaris, griaudamas ledą,
Pažadina gamtą skaisčiais spinduliais;
Gražiau, kai didvyriai myliedami veda
Tėvynę naujais atgimimo keliais!
Palaiminti jūs, atgimimo laikai,
Ir jūs, išriktięji tėvynės vaikai!

II

Novargusi amžiais, palikus be vado,
Netekus sūnų, tu miegojai be žado!
O laikas, kurs griauina ir ardo,
Užmigdęs valdovus, išugdė ligalintul
Pelėsius ir kerpes ant tavo tvirtainių,
O tau net atsakė ir vardo!

Bet laikas jau keltis! Ir taip paskutinė
Europoj, kaip amžijais anais, tau krintinė
Krikštū apsiplaus atgimimo!
Bet, rasit, įstojus į vieškelį naują,
Tu vėlei, kaip tuokart, aukosi net
kraują.

Kaip motina paslėventimo!

O, laikas jau keltis, šalie Lietuvos,
Gana bus globėjų ant tavo galvos,
Kurie tavo turtais dalinosi!
O, laikais ir tau savo žodį ištartil
Jaučiu, kad šiganymas laukiama artil,
Kursai mūsų seneliams vaidinosi!

Kaj tau Duonelaitis prieš metų dar,
šimtą

Poemą šešiasdešiais apmetė rimtą,
Tu jos kaip per miegą klausiesi!
Kad Bohusz, Kraszewski ar Narbutas
rašė

Ir praeičiai tavo stebėtis prašė,
Tik žodžiais gerėjais garstais,

Paskui Valančiauskas ir Daukantas
Sūmas.

Ne pats Baranuskas, jei maž betikėjos,
Kad tau užtekėtų kada atgimimas,
Nesmigo ir tau jų nedrąsus idėjos;
Siandieną kitį užtekėjo laikai:
Į darbą visį eina tavo vaikai.

III

Kas Viliūje stabo stovylos nematė,
Kurį Muravjovai maskoliais pastatė?
Jis tvirtas: o visgi sulsi!
Bet pats Muravjovas, pastatė sau kitą,
Tvirtesni už rausvąjį suomių granitą:
Jo varšas per amžius nemis.

Heronstratis garso leikėjo sau tyčia,
Užlekęs Efeze Dianos bažnyčią,
O šis ir sapnot nesapnavo,
Kad, Lietuvai spaudą užgynęs ir raštą,
Suo varda įgį ir sužadins tą kraštą,
Kursai jau menkai bekvepavo.

Lietuvi! Jei saulė ant tavo dangaus
Kada užtekės, tu nesiplauk ant žmogaus,
Nors tavo netroško jis labo!
Tiktai parašyk: „Kas prieš tiesą
karauja,
Pats rankomis savo sumanymą
griauina“.

Tą žodį iškalb ant jo stabo!

Lietuviškos raidės skaudžiai nepatiko,
Didvyriai; nesaž įs paleido skatiko,
Kad jos Lietuvos neapviesių;
Bet vargšes kelius naktimis su atrado,
Ir rūpinant Dievui: dėl jų nėra bado
Gyventojams sodžių ir miestų.

Kaip vaisių užgintą po Lietuvą gauda
Iš Prūsų slaptis atgabentus raštus,
Bet veltui: nargyba ant sienos besaudo:
Jis eina kaip viesulų eina platus!
Jis žadina mūsų užmirusį šalį,
Ir niekas jems kelio užkirsti negali.

IV

Šaipai Lietuvos veltui uosto ir skraido:
Lietuvis už knygas nukęst nesibaudo,
Bet pats neiduos paslaptes!
Kas, degdamas melle tėvynės, spausdina
Tos knygos už sienos ir žmonoms
dalina,
Tausios besiklauski nakties!

Taj darbas studentų! Ar gal kunigų?
Nes reikia ant to juk nemaž pinigų —
Taip žmonas savitarpį spėja,
Bet vienas tik Dievas bežino tikrai
Ir, senit, dar Juozo ligi vakarai,
Ir žvakė — jo darbo būdėja.

Kai pirmąkart Glnskui tos knygos
pateko,

Skaisčio jo širdy naujas balsas
prašneko,
„Ir aš“, tarė sau: „juk lietuviai!
Juk brangūs ir man Lietuvos milžinai,
Jos plevų kvėpėjimas, girios, kalnai
Ir Vytauto Didžio lietuviai.“